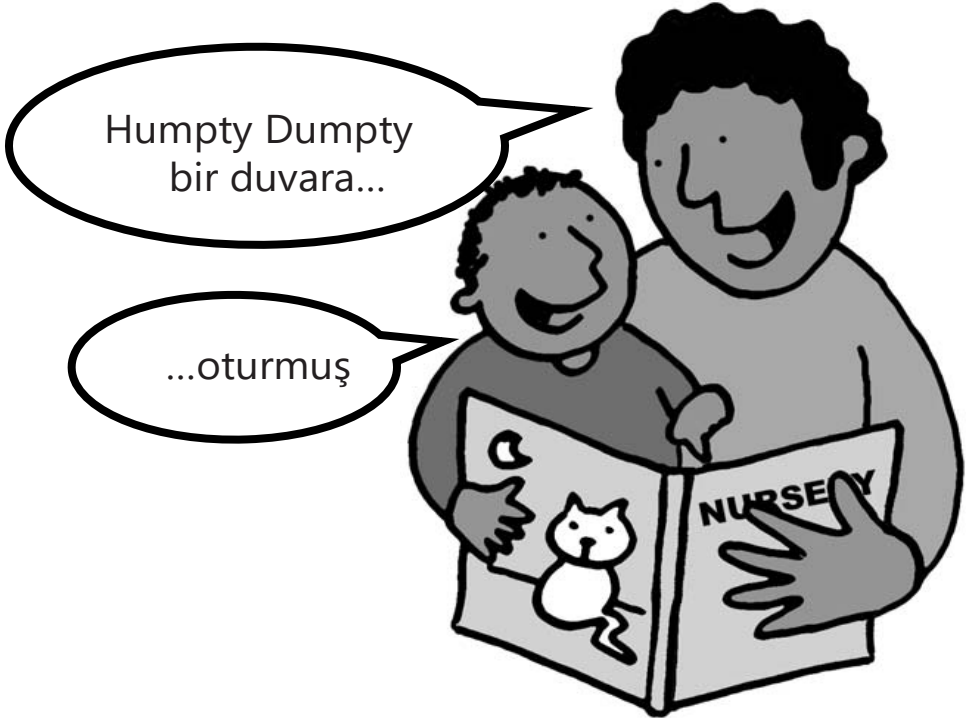

Çocuğunuzla konuşun ve onu dinleyin

(Talk to your toddler and listen too – Turkish)

Giriş

Çocuğunuz artık bir yaşına girdi ve doğum öncesinden beri sizinle iletişim kuruyor. Bu kitapçık, çocuğunuzla iletişim kurmanıza yardımcı olacak ipuçları verirken çocuğunuzun öğrenmeye hazırlanmasına yardımcı olacak. Bu konuda herhangi bir sorunuz olursa, Sağlık Görevlisi (Health Visitor) veya GP'niz ile konuşabilirsiniz.

Çocuğunuzun dinlemesine yardımcı olun

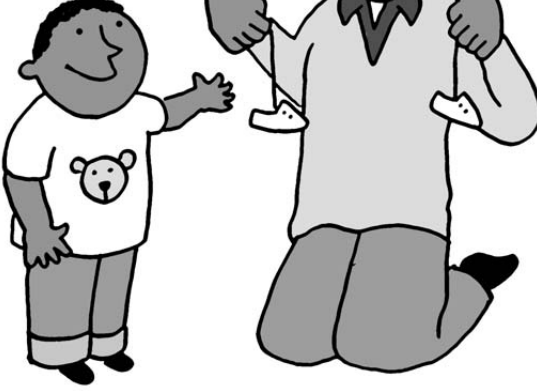
Şunları yapın:

- İsmi çağırın, ona dokunun veya "Dinle" deyin.
- Yüzünüzü görebileceği şekilde durun.
- Güzelce dinlerse, "Çok güzel dinledin!" deyin.

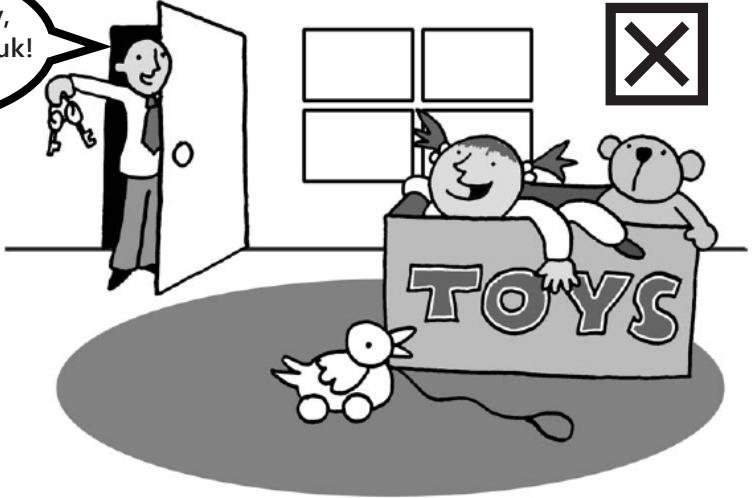
Şunları yapmamaya çalışın

- Onunla uzaktan konuşmayın. Kendisiyle konuştuğunuzu fark edemeyebilir.
- Dikkatini size yönlendirmeden önce bir şey yapmasını isteyin.

Jordan,
ayakkabılarını giy

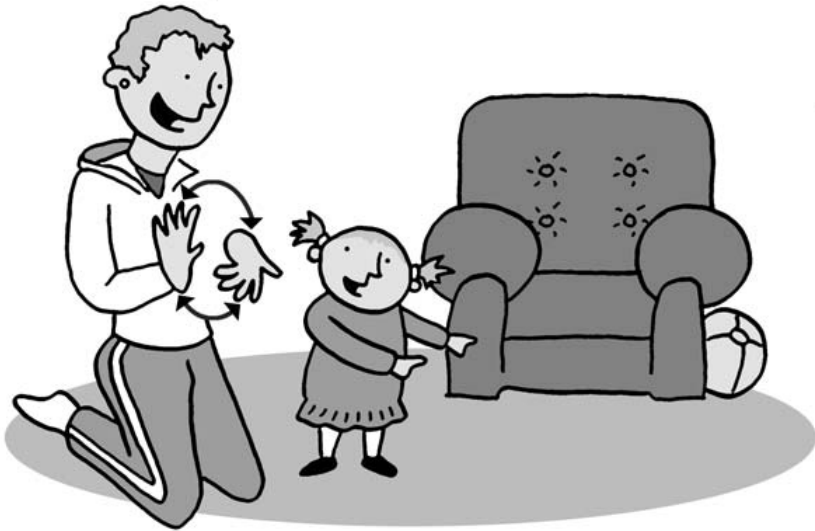
Ayakkabılarını giy,
gitme vakti. Çabuk!

Anlama sıkıntısı çeken çocuklar için neden işaretler ve el hareketleri kullanmalıyız?

İşaretler, çocukların anlamasına yardımcı olur çünkü:

- Siz onlarla konuşurken bakacakları ve dinleyecekleri bir şey vermiş olursunuz.
- Bakmak, dil zorluğu çeken çocukların dinlemesine yardımcı olabilir.
- Ellerinizi, çocuğunuzun göreceği bir yere doğru hareket ettirebilirsiniz.
- İşareti VE kelimeyi aynı anda kullanmak, söyledikleriniz hakkında ipucu verir.
- Bir işaretin anlamını tahmin etmek, bir kelimenin anlamını tahmin etmekten kolaydır.
- İşaret etmek, çocuğunuzla daha yavaş konuşmanıza yardımcı olur.
- İşaret etmek, daha basit konuşmanıza yardımcı olur.

Eğer emzik kullanıyorsanız, yalnızca uyku zamanları için kullanın

Emzik kullanmayı azaltır veya tamamen bırakırsanız, şunlar olacaktır:

- Çocuğunuz, konuşmayı daha sık deneme şansı bulacaktır.
- Çocuğunuzun konuşması daha anlaşılır olabilir.
- Çocuğunuzun dişleri ve kulakları için iyi olacaktır.

Konuşmak için eğilin

ocuğunuzla yüz yüze konuşursanız:

- Göz teması kurabilirsiniz.
- Çocuğunuzun neyle oynamayı seçtiğini görebilirsiniz.
- Çocuğunuzun oyundan zevk alıp almadığını görebilirsiniz.
- Beraber baktığınız şey hakkında konuşabilirsiniz.
- Çocuğunuzun bir şeye işaret edip etmediğini veya el hareketleri yapıp yapmadığını görebilirsiniz.
- Oyunu BERABER oynayabilirsiniz.

Yavaş ve basit konuşun

Çok şey söylememeye çalışın

Bu şekilde:

- Çocuğunuz, önemli kelimeleri duyacaktır.
- Çocuğunuz, aynı kelimelerin tekrar edildiğini duyacaktır.
- Çocuğunuz sizi dinlemeye devam edeceği için, sizi anlama ihtimali artacaktır.

Çocuğunuzun yaptıkları hakkında yorumda bulunun

Bu şekilde:

- Çocuğunuz, baktığı şeylerle uyumlu kelimeler duyacaktır.
- Kelime ile nesnelere veya eylemler arasında bağlantı kurabilecektir.
- Oynadığı oyuna katıldığını hissedecektir.
- İsterse tekrar edebileceği kelimeler duyacaktır.
- Sırayla konuşmaya başlayabilir.

Ayıcık yatmaya
gidiyor.

Çocuğunuzun yaptıkları hakkında yorumda bulunun

Bu şekilde:

- Çocuğunuzun konuşmak veya konuşmamak arasında seçme şansı olur.
- Çocuğunuz, yaptığı veya baktığı şeyle ilgili kelimeler duyacaktır.

Çok fazla soru sormamaya çalışın

Bunun sebebi:

- Çocuğunuz yanıtı bilmiyorsa hiçbir şey söylemeyebilir.
- Çocuğunuz cevap vermek istemeyebilir.

Maymuna bak.

Bu nedir?
Maymun mu?

Çocuğunuzun çıkardığı sesleri, kelimeleri ve eylemleri tekrar edin

Bu Şekilde:

- Çocuğunuzun oyunu yönlendirmesine olanak vermiş olursunuz.
- Çocuğunuzla dönüşümlü olarak etkileŐim kurarsınız.
- Kelimelerle olmasa bile, çocuğunuzla "sohbet" etmiŐ olursunuz.
- Siz çocuğunuzu tekrar ederseniz, onun da sizi tekrar etme ihtimali yükselir.

Çocuğunuza kelimeleri söyleyin

Bu şekilde:

- Çocuğunuz, onu anlamaya çalıştığınızı bilir.
- Çocuğunuz, sesleri ve kelimeleri açıkça duyar.
- Bir kelimeyi söylerken işaret de edebilirsiniz.
- Çocuğunuz, kelimelerin ne anlama geldiğini ve ne söylemesi gerektiğini bilir.

İki veya üç kelimelik kısa cümleler kullanın

Bu şekilde:

- Çocuğunuzun sizi anlama ihtimali yükselir.
- Çocuğunuzun sizi tekrar etme becerisi artar.
- Çocuğunuzun, bildiği kelimeleri duyması kolaylaşır.
-

Çocuğunuzun sizinle konuşmasına zaman tanımak için, konuşurken ara verin

- Ara verirsiniz, çocuğunuz söylediğınızı anlayabilir.
- Ara verirsiniz, çocuğunuz söylediklerinizi tekrar edebilir.
- Ara verirsiniz, çocuğunuz isterse size cevap verebilir.
- Ara verirsiniz, çocuğunuz kitaptaki nesnelere, kişileri veya en sevdiği resimleri isimlendirmek isteyebilir.

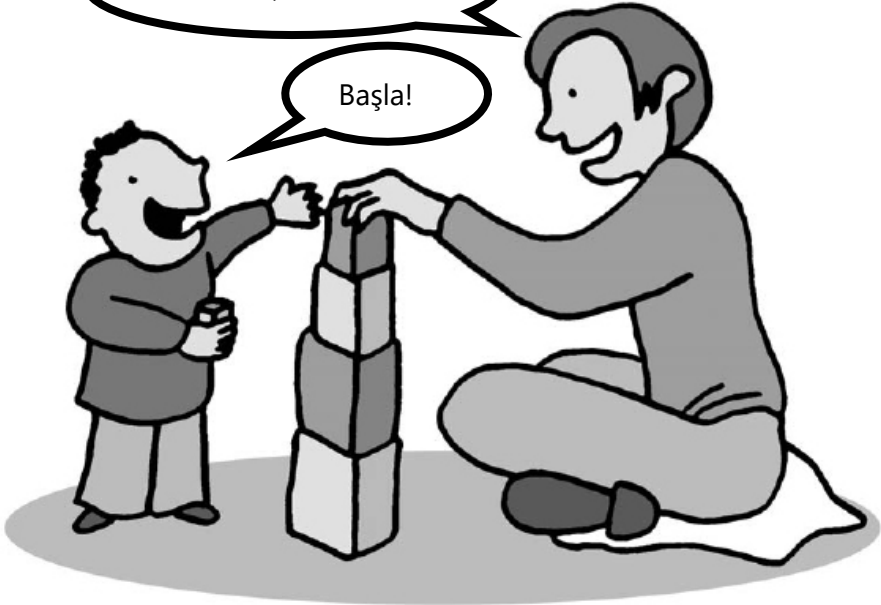
Humpty Dumpty
bir duvara...

...oturmuş.

Yerini al, hazır ol...

Başla!

Çocuğunuzun cümlelerini tekrar edin ve yeni cümleler ekleyin

Bu şekilde:

- Çocuğunuz, kelimenin doğru söylenişini duyar.
- Çocuğunuz, onu anladığınızı gösterdiğiniz için memnun olur.
- Çocuğunuz, yanlış yaptığı hissine kapılmadan kendi cümlesini nasıl uzatabileceğini duyar.
- Çocuğunuz, söylemeye çalışabileceği daha uzun bir cümle duyar.
- Çocuğunuza övgüde bulunmuş olursunuz.

Çocuğunuzun baktığı şeyler hakkında konuşun

Çünkü:

- En iyi şey, çocuğunuzun yaptığı şey hakkında konuşmaktır.
- Yeni kelimeler öğrenmek için, çocuğunuzun, düşündüğü şeylerle uyumlu kelimeleri söylediğinizi duyması gerekir.

Bakmadığı bir şey hakkında konuşmaktan sakının

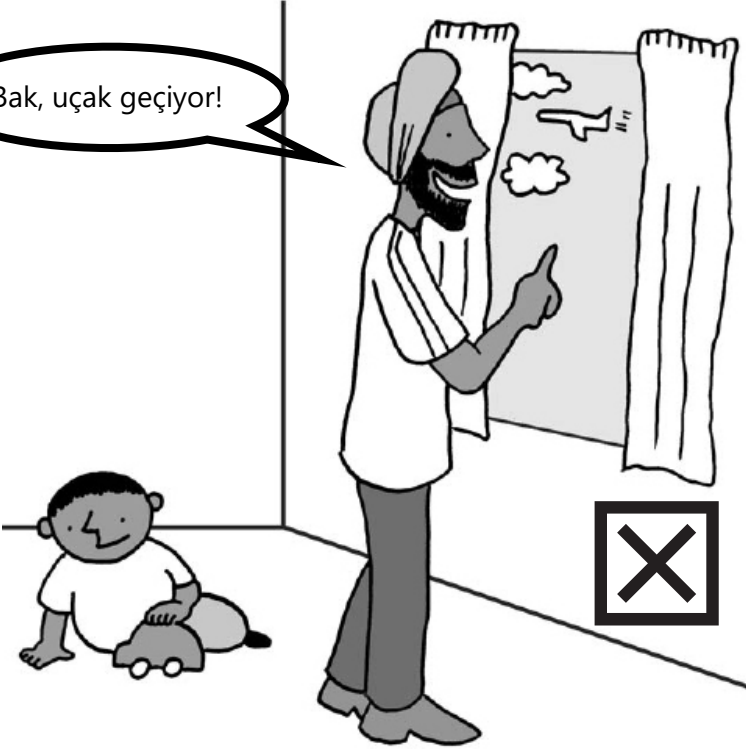
Çünkü:

- Siz uçaklardan konuşurken, çocuğunuz arabaları düşünüyor olabilir (tabii sizi dinliyorsa)!
- Küçük çocuklar, baktıkları şeyle düşündükleri şey arasında geçiş yapmakta zorlanırlar.

Senin araban.

Bak, uçak geçiyor!

Orada ve o anda ne olduğundan konuşun

Bu şekilde:

- Çocuğunuzun sizi anlama ihtimali yükselir.
- Çocuğunuzun size katılma ihtimali yükselir.
- Çocuğunuzun göremediği bir şeyden bahsediyorsanız, ipucu vermek için bir resim, fotoğraf veya nesne kullanmak faydalı olabilir.

Tekrar söyleyin ve tekrar edin

Bu şekilde:

- Çocuğunuz kelimeyi yeterinde duyduğunda, hangi nesneyle veya eylemle ilgili olduğunu çözebilir.
- Çocuğunuz kelimeyi birçok farklı durumda duymuş olur.
- Çocuğunuz kelimeyi söylemeye çalışabilir ama önce yüz kere duyması gerekebilir!

Çocuğunuzun konuşmasına izin verin

Çocuğunuzun, sizi tekrar etmesini istemekten kaçının

Bu şekilde:

- Çocuğunuz, bir sebep hissettiğinde kelimeleri söyleyecektir.

Çocuğunuz takıldığında, ona bir seçenek sunun

Bu, ocuğunuza yardım edecektir çünkü:

- Çocuğunuza, konuşması için iyi bir sebep verecek bir seçenek sunar.
- Çocuğunuza, tekrar edeceği kelimeler verir.

Bisküvi mi muz
mu istiyorsun?

Uz.

Ne istiyorsun?

Çocuğunuzun ne söylediğini dinleyin, nasıl söylediğini değil

- Kelimeleri yetişkin ağızıyla söyleyin; kendisinin söylemek isteyeceği gibi.
- Bu şekilde nasıl söylediğini değil, ne söylediğini dinlediğinizi düşünür.
- Kelimeyi nasıl doğru söylediğinizi duyar.

Çocuğunuzun düzeltmemeye çalışın

- Çocuğunuzun düzeltmeniz, söylediği şeyden çok nasıl söylediğiyle ilgilendiğinizi düşünmesine yol açabilir.
- Bu durum çok kereler tekrarlanırsa, size anlatmaya çalışmaktan vazgeçebilir.
- Ayrıca yanlış kelimeyi kullandığını da düşünebilir.

Çocuğunuz yanlış sesi çıkardığında

Çocuğunuzun söylediğini tekrar edin ve doğru sesi vurgulayın.

Yanlış yaptığını veya sizi tekrar etmesini söylemeyin

Çünkü:

- Çocuğunuz henüz doğru sesi çıkaramıyor olabilir.
- Çocuğunuz doğru sesi çıkaramadığını duyamıyor olabilir.
- Çocuğunuz tekrar denemek istemeyebilir.

Çocuğunuzla birlikte çocuk kanalları izleyin

Televizyon, küçük çocukların öğrenmesinde faydalı olabilir eğer:

- Seyrettiği programı seçerken dikkat ederseniz.
- Ne kadar televizyon izlediğini gözetirseniz.
- Çocuğunuzun başka şeyler de yapmasını sağlarsanız.
- Seçtiğiniz programları çocuğunuzla birlikte izlerseniz.

Bunun faydası olacaktır çünkü:

- Çocuğunuz, o zamanı sizinle birlikte geçirmekten zevk alacaktır.
- Beraber gördüğünüz şeylerden konuşursanız, çocuğunuzun görmesi ve dinlemesi gelişecektir.
- Ne olduğunu anlatırsanız, çocuğunuz daha çok şey anlayacaktır.
- Çocuğunuz, kelimeleri tekrar tekrar duyacaktır.
- Çocuğunuz, şarkıları ve tekerlemeleri sizinle beraber öğrenebilir.
- Beraber gördüğünüz şeylerden bahsedebilirsiniz.

Bu kitapçığın bir kopyasına erişmek isterseniz:
Public Health Resource Directory (Kamu Sağlığı Kaynak Dizini)
www.phrd.scot.nhs.uk

Detaylı bilgi için:
Information Management Team (Bilgi Yönetimi Ekibi)
West House
Gartnavel Royal Hospital
Glasgow G12 0XH
Tel: **0141 201 4911**
E-posta: perl@ggc.scot.nhs.uk